

Základní škola a Mateřská škola Meziboří,
Příspěvková organizace
J. A. Komenského 340, Meziboří 435 13

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Vypracovala: **Mgr. Irena Patková**

školní metodik prevence

Schválil: **Mgr. Jan Peška**

ředitel školy

Školní rok: 2022/2023

Obsah:

- I. ÚRAZ ŽÁKA
- II. NÁLEZ TABÁKOVÉHO / NIKOTINOVÉHO VÝROBKU
- III. ZADRŽENÍ TABÁKOVÉHO / NIKOTINOVÉHO VÝROBKU U ŽÁKA
- IV. UŽÍVÁNÍ TABÁKOVÝCH / NIKOTINOVÝCH VÝROBKŮ ŽÁKEM
- V. NALEZENÍ ALKOHOLU
- VI. ZADRŽENÍ ALKOHOLU U ŽÁKA
- VII. UŽÍVÁNÍ ALKOHOLU ŽÁKEM
- VIII. NÁLEZ OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK (OPL) VE ŠKOLE
- IX. ZADRŽENÍ OPL U ŽÁKA
- X. UŽÍVÁNÍ OPL ŽÁKEM
- XI. ODHALENÍ DEALERA VE ŠKOLE
- XII. ŠIKANA, KYBERŠIKANA
- XIII. KRÁDEŽ
- XIV. POŠKOZENÍ ŠKOLNÍHO MAJETKU, VANDALISMUS
- XV. SVÉVOLNÉ OPUŠTĚNÍ ŠKOLY
- XVI. CAN
- XVII. SEBEPOŠKOZENÍ

Cílem krizového plánu je eliminovat či minimalizovat škody v případě, kdy dojde k projevům rizikového chování ve školním prostředí (krizová situace).

Krizový plán školy upravuje **zásady jednotného postupu pracovníků školy** při zjištění rizikového chování žáků. Krizový plán je přílohou preventivního plánu školy.

Krizová situace = situace, která může vyžadovat přerušení vyučování v dané třídě, příp. oddělení jednoho či více žáků od zbytku třídy.

Krizový plán je všem pracovníkům školy k dispozici ve sborovně a na webu školy.

Dokumenty, ze kterých vychází *krizový plán školy*:

- Zákon č. 359/1999 Sb., O sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 200/1990 Sb., O přestupcích
- Zákon č. 140/1961 Sb., Trestní zákon
- Zákon č. 218/2003 Sb., Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy
- Zákon č. 167/1998 Sb., Zákon o návykových látkách
- Školský zákon č.561/2004 Sb.
- Zákon o rodině č. 91/1998 Sb.
- Závazný pokyn policejního prezidenta č.8/2002, č.64/2001 (vstup Policie ČR do školy)
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č.j. MSMT-21149/2016
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.14423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, č.j. 11696/2004-24
- Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních, č.j. 16227/96-22
- Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti MŠMT – 2019-2027

- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, Č.j.: 14 423/99- 22
- Strategie prevence kriminality na léta 2022-2027
- Metodický pokyn MŠMT č.j. 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ TÝM

Mgr. Jiří Bílek (zástupce ředitele školy)

Mgr. Irena Patková (školní metodik prevence)

Mgr. Dáša Kunkelová (výchovný poradce, zdravotník)

Mgr. Jitka Nováková (zástupce za 1. stupeň)

Jiří Drtil (zástupce za 2. stupeň)

PRIMÁRNÍ INTERVENCE:

1. Zajistit bezpečnost dítěte, které se nachází v krizové situaci, oddělit ho od ostatních dětí, pokud to situace vyžaduje.
2. Uvědomit co nejdříve osobu, která může vzniklou situaci řešit (= třídní učitel/ka, metodik prevence, výchovný poradce, vedení školy, zdravotník). Pokud není možné opustit třídu, učitel/ka vyšle „spojku“ = spolehlivý žák, který událost oznámí v kanceláři školy.
3. Zajistit bezpečnost ostatních dětí.
4. Přivolaná pomoc situaci řeší dle krizového plánu školy.

I. ÚRAZ ŽÁKA

Školní úraz = úraz, který se žákovi stal při vyučování ve škole, při výletech, exkurzích a akcích pořádaných školou.

Školní úraz není úraz, který se např. stal při cestě do/ ze školy nebo na místo srazu např. při školním výletě.

- Zjistit poranění, příp. konzultovat se zdravotníkem školy (Mgr. Dáša Kunkelová, tel.: 736 603 156), poranění ošetřit/ poskytnout první pomoc → zapsat do knihy úrazů, informovat zákonného zástupce prokazatelným způsobem (telefonicky + EduPage).
- V případě závažnějšího poranění, poskytnout první pomoc, zavolat rychlou záchrannou službu a neprodleně informovat vedení školy a zákonného zástupce.

II. NÁLEZ TABÁKOVÉHO / NIKOTINOVÉHO VÝROBKU

- Nepodrobovat nález žádnému testu.
- Oznamit nález vedení školy a školnímu metodikovi prevence.
- Uložení tabákového výrobku v kanceláři školy.
- Školnímu metodikovi prevence předat informace o nálezu

Záznam o nálezu tabákového výrobku ve škole:	
Kdy (datum + čas):	
Kdo:	
Kde:	
Co a počet:	

III. ZADRŽENÍ TABÁKOVÉHO / NIKOTINOVÉHO VÝROBKU U ŽÁKA

- Odebrat žákovi tabákový výrobek a ujistit se, že žák výrobek nepoužíval.
- TU + ŠMP se žákem uskuteční tzv. Jednání se žákem → popis situace, vyjádření žáka + podpis, stanovení výchovného opatření.
- Zajistit uložení tabákového výrobku v kanceláři školy, nález oznámit vedení školy.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce.

- Při opakování může škola informovat OSPOD.

IV. UŽÍVÁNÍ TABÁKOVÝCH / NIKOTINOVÝCH VÝROBKŮ ŽÁKEM

- Zabránit žákovi v dalším užívání výrobku.
- Odebrat a zajistit výrobek.
- Poskytnout první pomoc (příp. ve spolupráci se zdravotníkem školy Mgr. Dášou Kunkelovou, tel.: 736 603 156).
- Pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, zavolat zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl.
- Informovat TU nebo ŠMP.
- TU + ŠMP se žákem uskuteční tzv. Jednání se žákem → popis situace, vyjádření žáka + podpis, stanovení výchovného opatření.
- Zajistit uložení výrobku v kanceláři školy. Vyrozumět vedení školy.
- Při opakování může škola informovat OSPOD.

V. NALEZENÍ ALKOHOLU

- Nepodrobovat nález žádnému testu.
- Oznámit nález vedení školy a školnímu metodikovi prevence.
- Uložení alkoholu v kanceláři školy.
- Školnímu metodikovi prevence předat informace o nález.

Záznam o nález alkoholu ve škole:	
Kdy (datum + čas):	
Kdo:	
Kde:	
Co a počet:	

VI. ZADRŽENÍ ALKOHOLU U ŽÁKA

- Odebrat alkohol žákovi a ujistit se, že žák alkohol nepožil (dotazem, pozorováním).
- TU + ŠMP se žákem uskuteční tzv. Jednání se žákem → popis situace, vyjádření žáka + podpis, stanovení výchovného opatření.

- Zajistit uložení alkoholu v kanceláři školy, nález oznámit vedení školy.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce.
- Při opakování může škola informovat OSPOD.

VII. UŽÍVÁNÍ ALKOHOLU ŽÁKEM

- Zabránit žákovi v dalším užívání výrobku.
- Odebrat a zajistit výrobek. Informovat vedení školy.
- Posoudit zdravotní stav žáka, poskytnout první pomoc (příp. ve spolupráci se zdravotníkem školy Mgr. Dášou Kunkelovou, tel.: 736 603 156).
V případě, že je žák ohrožen na zdraví či životě, je nutné přivolat záchrannou službu (155).
- Pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, zavolat zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl.
V případě, že je zákonný zástupce nedostupný, může škola informovat OSPOD a vyčkat pokynů.
- Informovat TU nebo ŠMP.
- TU + ŠMP se žákem uskuteční tzv. Jednání se žákem → popis situace, vyjádření žáka + podpis, stanovení výchovného opatření.
- Zajistit uložení výrobku v kanceláři školy.
- Při opakování může škola informovat OSPOD.

Pracovník školy není oprávněn provádět testování žáka na přítomnost alkoholu. Testování může provést jen PČR nebo lékař.

VIII. NÁLEZ OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK (OPL) VE ŠKOLE

Obecně platí zákaz výroby, distribuce a přechovávání těchto látek bez ohledu na věk žáka a prostředí, kde by k tomu docházelo. Zákaz platí i pro návod k užívání těchto látek. §187 a §188 trestního zákona hovoří, že trestného činu se dopouští i ten, kdo neoznámí zjištěnou skutečnost o OPL.

- Nepodrobovat OPL žádnému testu.
- Nález oznámit vedení školy.

- Za přítomnosti dalšího pracovníka vložit nalezený materiál do obálky označený datem, časem a místem nálezů, přelepený a orazítkovaný zajistit uložení v trezoru.
- Zpracovat stručný záznam, který předáme školnímu metodikovi prevence.
- Škola o nálezů vyrozumí Policii ČR.

IX. ZADRŽENÍ OPL U ŽÁKA

- Nepodrobovat OPL žádnému testu.
- Nález oznámit vedení školy, ŠMP a TU.
- Za přítomnosti dalšího pracovníka vložit nalezený materiál do obálky označený datem, časem a místem nálezů, přelepený a orazítkovaný zajistit uložení v trezoru.
- Pořídit o události stručný zápis (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis).
- Záznam podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena. V případě, že se žák odmítne podepsat, uvést tuto skutečnost do zápisu.
- Zápis předat školnímu metodikovi prevence, v kopii třídnímu učiteli.
- Škola vyrozumí Policii ČR a zákonného zástupce.
- Třídní učitel + ŠMP navrhnou výchovné opatření, hlášení na OSPOD.

V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:

- Bezodkladně vyrozumí vedení školy, příp. i TU, ŠMP.
- Škola s Policií ČR zkonzultuje další postup, informuje zákonného zástupce žáka.
- Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem.
- U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věci.

X. UŽÍVÁNÍ OPL ŽÁKEM

- Zabránit žákovi v dalším užívání OPL.
- Odebrat a zajistit uložení OPL v kanceláři školy.
- Odvést žáka do místnosti, kde bude trvale pod dohledem dospělé osoby do doby, než si pro něj přijde zákonný zástupce nebo lékař.
- Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

- V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá záchrannou službu.
- V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, ale není bezprostředně ohrožen na zdraví nebo životě, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole a je nutné lékařské vyšetření.
- V případě, že si zákonný zástupce dítě nevyzvedne, je nutné přehodnotit stav žáka, zavolat lékaře a informovat o tomto kroku zákonného zástupce.
- V případě nedostupnosti zákonného zástupce, má škola právo vyrozumět OSPOD a vyžadovat spolupráci. Pořídí o události stručný zápis (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis). V případě, že se žák odmítne podepsat, uvést tuto skutečnost do zápisu; v tomto případě je nutná účast dalšího pracovníka (TU/ ŠMP).
- Zápis předat školnímu metodikovi prevence, v kopii třídnímu učiteli.
- Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (= dbát pokynů pracovníků školy).
- Současně škola splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
- Třídní učitel navrhne ve spolupráci se ŠMP výchovné opatření. Je nutné rozlišit distributora a konzumenta. Distribuce je trestným činem, konzumace hrubým porušením školního řádu.

XI. ODHALENÍ DEALERA VE ŠKOLE

Distribuce OPL je považována za protiprávní jednání, může být kvalifikována jako trestný čin. Přechovávání OPL je také protiprávní jednání, může být kvalifikováno jako přestupek nebo jako trestný čin.

- Své důvodné podezření o distribuci OPL každý pracovník ihned oznámí vedení školy.
- Škola ve spolupráci s Policií ČR (místně příslušné oddělení) podniká další kroky.

XII. ŠIKANÁ, KYBERŠIKANÁ

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů

nemohou bránit. Zahrnuje fyzické útoky, slovní útoky, ale také oblast elektronické komunikace (tzv. kyberšikana): útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, sociálních sítí apod.

- Při podezření na šikanu je nutné rychlé předávání informací mezi vyučujícími (svědek + další kolega + třídní učitel).
- Informace bude také ihned předána metodikovi prevence, který bude spolupracovat s vyučujícími a vytvoří rychlý následující postup (dle vyhodnocení závažnosti či dalších zjištěných skutečností informuje vedení školy).
- Provést v soukromí **rozhovor s oznamovatelem a obětí/ oběťmi** (TU + ŠMP, VP + ŠMP) → provést záznam, zajistit důkazy.
- **Výslechy svědků.** Můžeme provést i konfrontaci svědků, nikdy však konfrontaci oběti a agresorů případně svědků a agresorů → provést záznam, zajistit důkazy.
- *(dle závažnosti situace) TU/ ŠMP Informuje zákonné zástupce oběti/ oběti. Hovořit s nimi v nepřítomnosti dítěte, zdůraznit zájem na bezpečí dítěte, upozornit na to, že se o rozhovoru nesmí dozvědět; prověřit signály naznačující možnou šikanu (nechut do školy, změny v náladách, vyhýbání se tělesné výchově). Dohodnout se na společném postupu.*
- Zajistit ochranu obětem: všimnout si i drobných náznaků v hodinách, zvýšit dohled během přestávek, nenechávat děti bez dohledu.
- Provést **rozhovor s agresory** případně jejich konfrontaci. Zajistit, aby se nedomlouvali.
- O výsledcích vyšetřování informovat třídního učitele/ vedení školy.
- TU + ŠMP → uskutečnit tzv. Jednání se žákem/ žáky – agresor/ agresori učiní výpověď + podpis, TU + ŠMP stanoví výchovné opatření.
- Informovat vedení školy.
- V případě závažného jednání agresora/ agresorů svolat jednání výchovné komise.
- Agresorovi/ agresorům, oběti/ obětem nabídnout pomoc školního psychologa.
- Následná práce s celým třídním kolektivem.

XIII. KRÁDEŽ

Krádež je protiprávním jednáním. Žáci jsou na začátku školního roku upozorněni, že drahé věci a předměty nesouvisející s výukou žáci do školy nenesí. S tímto jsou seznámeni i zákonní zástupci žáků na první třídní schůzce. Škola nenes odpovědnost za ztrátu nebo poškození těchto předmětů.

- Při nahlášení krádeže se sepiše záznam (TU, příp. ŠMP).
- Informovat vedení školy.
- Snažit se zjistit příčinu krádeže.
- Preferovat nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem – zloděj věc vrátí přímo poškozenému, omluví se a nabídne za své chování nějakou kompenzaci
- V případě, že se jedná o krádež většího rozsahu, může ředitel školy oznámit krádež Policii ČR.
- TU navrhne ve spolupráci ve ŠMP výchovné opatření, popř. navrhne svolání výchovné komise.

Kdy hlásit OSPOD? - V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek. Pokud se žák zmocní cizí věci a užije přitom proti jinému násilí dopustí se trestného činu loupež. Trestný čin loupeže oznámí ředitel Policii ČR vždy.

XIV. POŠKOZENÍ ŠKOLNÍHO MAJETKU, VANDALISMUS

- Vyhotovit o vzniku škody záznam (pedagog, TU, ŠMP, školník).
- Pokusit se zjistit viníka, vyslechnout případné svědky.
- Informovat vedení školy, TU.
- Informovat zákonného zástupce a vyzvat ho k nápravě škody / úhradě škody, příp. svolat jednání výchovné komise, na kterém se stanoví další postup (výchovné opatření pro žáka, náprava škody).
- Pokud se jedná o škodu většího rozsahu (nad 5000 Kč) + pokud ten, kdo ji způsobil není ochotný škodu napravit je nutno splnit oznamovací povinnost Policii ČR. Musí se jednat o úmyslné poškození nebo zničení věci.
- V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, nemají žádný účinek, hlásíme na OSPOD.

XV. SVÉVOLNÉ OPUŠTĚNÍ ŠKOLY

Žáci jsou poučeni, že nesmí bez vědomí TU opustit školu.

- situaci je neprodleně a prokazatelně (tozn. TU + další kolega) informovaný zákonný zástupce žáka.
- V případě, že je zákonný zástupce nedostupný, škola má právo vyžádat spolupráci Policie ČR.
- TU ve spolupráci se ŠMP navrhne výchovné opatření. Jedná se o závažné porušení školního řádu.

XVI. CAN (týrání a zanedbávání dětí)

V případě, že se žák svěří sám, pracuje s ním dál učitel, kterému on sám věří nejvíc (pravděpodobně ten, kterému se svěřil). Pokud se o situaci dozvíme např. ze schránky důvěry, nejdříve musíme žáka identifikovat.

- Rozhovor se žákem – vést ho ze široka, nevěnovat se problému ihned.
- Učitel se může obrátit na sourozence, spolužáky, zda o příčině problémů nevědí.
- Informovat TU, ŠMP, vedení školy. Vést písemný záznam z rozhovorů (do něj zapsat i to, jak se žák chová).
- Zvážit zapojení zákonného zástupce – ten může být agresorem.
- Případné jednání se zákonným zástupcem: rozhovor vést opět ze široka, hledám příčinu např. dlouhodobě špatné nálady žáka apod. Rodič by se měl zapojit do hledání příčin.
- Spolupráce se školním psychologem – prioritou je pomoci dítěti, tozn. vyšetření může proběhnout i bez informování rodiče.
- Dotázat se dětského lékaře.
- Pokud se situace nelepší, rodič nespolupracuje, škola informuje OSPOD – škola má oznamovací povinnost, pokud se hodnověrně dozví o týrání svěřené osoby.

XVII. SEBEPOŠKOZENÍ

- Poskytnout první pomoc (i ve spolupráci se školním zdravotníkem Mgr. Dášou Kunkelovou, tel.: 736 603 156).
- Podle závažnosti poranění zvážit i zavolání rychlé záchranné služby.
- Informovat vedení školy.
- Motivovat rodinu k návštěvě specialisty: školní psycholog, krizové centrum, psychologická ambulance, psychiatrická ambulance.

Ohlašovací povinnost se netýká přímo sebepoškození, ale doprovodných problémů často sebepoškození doprovázejících – šikany, sexuálního zneužívání, zanedbávání péče, týrání dítěte (syndrom CAN) + navádění dětí k sebepoškození/sebevraždě (skupina poškozujících se, kyberšikana).

Širší postupy při zjištění rizikového chování a následnou práci s žákem/ s žáky, se třídou, se zákonnými zástupci jsou popsány v Metodickém doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a v jeho přílohách. Dostupné i na:

<https://www.pppuk.cz/primarni-prevence>

základní dokumenty k prevenci

Příloha č. 1 – Návykové látky

Příloha č. 2 – Rizikové chování v dopravě

Příloha č. 3 – Poruchy příjmu potravy

Příloha č. 4 – Alkohol

Příloha č. 5 – Syndrom CAN

Příloha č. 6 – Školní šikana

Příloha č. 7 – Kyberšikana

Příloha č. 8 – Homofobie

Příloha č. 9 – Extrémismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

Příloha č. 10 – Vandalismus

Příloha č. 11 – Záškoláctví

Příloha č. 12 – Krádeže

Příloha č. 13 – Tabák

Příloha č. 14 – Násilí

Příloha č. 15 – Netolismus

Příloha č. 16 – Sebepoškození

Příloha č. 17 – Nová náboženská hnutí

Příloha č. 18 – Rizikové sexuální chování

Příloha č. 19 – Příslušnost k subkulturám

Příloha č. 20 – Domácí násilí

Příloha č. 21 – Hazardní hraní

Příloha č. 22 - PAS